

Załącznik nr 1 do uchwały Prezydium

Wykaz zmian w załączniku regulaminu odznaki turystyczno-krajoznawczej PTTK „Szlakami Obrońców Granic”

Województwo dolnośląskie:

uzupełnić: Karpacz (schronisko PTTK „Śnieżka” - byłe przejście małego ruchu granicznego), dodać: Międzybórz (budynek SG, aleja drzew – dawna granica), usunąć: Szklarska Poręba "Kamieńczyk" (dawna strażnica WOP pod szczytem Kamiennika, powyżej Hali Szrenicy),

Województwo kujawsko-pomorskie:

dodać: Witkowo gm. Kamień Krajeński (budynek d. placówki SG), Zwierzyniec k. Szembruka gm. Rogoźno - leśniczówka, kamień graniczny tzw. wersalski (przemieszczony),

Województwo lubelskie:

Chełm [zmienić na]: ul. Trubakowska 2 pomnik bohaterów Polskich Formacji Granicznych na terenie Nadbużańskiego Oddziału SG im. 27 Wołyńskiej Dywizji AK, dodać: Krasnobród (kwatery wojenna żołnierzy KOP), Lublin (KUL, tablica pamięci ppor. KOP Jana Bołbotta poległego w 1939 r.), Łosiniec gm. Susiec (kwatery żołnierzy KOP na cmentarzu wojennym), Terespol (mogiły żołnierzy KOP na cmentarzu parafialnym), Tyszowce – (mogiły żołnierzy KOP na cmentarzu parafialnym), Wola Uhruska (izba tradycji w Placówce SG),

Województwo lubuskie:

dodać: Wierzno gm. Przytoczna (kamień graniczny w dawnym parku pałacowym),

Województwo łódzkie:

dodać: Bolesławiec (stała wystawa historii KOP w Zespole Szkół Publicznych im. KOP), Piaski gm. Bolesławiec (mogiła żołnierza KOP), Praszka – (bratnia mogiła funkcjonariuszy SG z placówki SG Proсна), Skomlin (mogiła poległego funkcjonariusza SG), Wójcin gm. Łubnice (mogiła żołnierzy KOP i SG), Złoczew (mogiła żołnierza KOP), Żdżary gm. Bolesławiec (mogiła żołnierza KOP),

Województwo małopolskie: uzupełnić:

Muszyna [zmienić na]: (była strażnica, budynek dawnego Domu Zdrojowego z Komisariatem SG oraz stała wystawa w Gimnazjum Publicznym im. SG II RP), Nowy Targ (budynek d. strażnicy WOP i SG), Piwniczna Zdrój [zmienić na]: Stary Cmentarz – tablica przod. SG A Sidelko, Dąb Pamięci kom. SG M. Padoła, budynek b. komisariatu SG II RP i placówki SG),

Województwo mazowieckie: dodać:

Chorzele [poprawić]: (budynek przedwojennej placówki SG oraz [dodać]: (rekonstrukcja znaków z granicy polsko-pruskiej przy drodze k/Opaleńca),

Karczew (kwatery wojenna żołnierzy KOP), Ołtarzew (cmentarz wojenny z mogiłami żołnierzy KOP), Piaseczno (na cmentarzu, grób płk Adolfa Małyszko, twórcy polskich formacji granicznych w 1918 r.), Przasnysz (budynek starostwa powiatowego - d. komisariat SG), Radom-Borki (kwatery wojenna żołnierzy KOP), Warszawa (al. Niepodległości 100 – Komenda Główna SG z tablicami pamiątkowymi żołnierzy KOP i SG poległych w 1939 r., oraz ekspozycja pamiątek w siedzibie SWPFG),

Województwo opolskie: dodać:

Jarnołówki gm. Głuchołazy (d. wieża obserwacyjna WOP), Pokrzywna gm. Głuchołazy (d. strażnica WOP obecnie schronisko PTSM),

Województwo podlaskie: dodać:

Berzniki – (bratnia mogiła żołnierzy KO i tablica pamiątkowa), Białystok [uzupełnić]: krąg katyńskich Dębów Pamięci, Giby (obelisk poległych żołnierzy KOP), Grajewo (ekspozycja SG w Grajewskiej Izbie Historycznej), Hołny Wolmera gm. Sejny (budynek b. strażnicy KOP i WOP), Kamienna Stara gm. Dąbrowa Białostocka (mogiła gen. Nikodema Sulika), Nowogród [uzupełnić]: (schron bojowy i mogiła żołnierzy KOP), Oświec [uzupełnić]: Dęby Pamięci oficerów CSP KOP, Sejny [uzupełnić]: Dęby Pamięci żołnierzy KOP, Strękowa Góra (forty obronne odcinka "Wizna" i tablice pamięci bohaterów dowódców), Wizna - pozostałości pozycji „Wizna” (rejon walk żołnierzy Batalionu KOP "Sarny": Gać, Giełczyn, Strękowa Góra, Kurpiki, Maliszewo i Strumiłowo), Wizajny [uzupełnić] wystawa KOP w Gimnazjum im. KOP i Dąb Pamięci sierż. J. Rubasa, Zawady (Dąb Pamięci kom. SG L. Weigela),

Województwo podkarpackie:

Jaśło [uzupełnić]: (aleja Dębów Pamięci m.in. oficerów SG przy Zespole Szkół Nr 3), dodać: Jaślika (budynek d. komisariatu SG - obecnie schronisko „Zaścianek” oraz budynek d. strażnicy WOP i SG), Krzemieniec (Kremenaros - trójstyk granic), Posada Jaślika (przebudowany budynek b. komisariatu SG), Trzcianica (most na rzece Ropie im. strz. KOP K. Mazurczaka i jego grób na cmentarzu parafialnym),

Województwo pomorskie:

Babilon gm. Konarzyny [uzupełnić]: (ekspozycja pamiątek w budynku przedwojennej placówki SG), Gdynia (kuter pościgowy SG „Batory” w Muzeum Marynarki Wojennej), Hel [usunąć], Janowo gm. Kwidzyn („Mała Polska” - d. budynek placówki SG i UC), Jastarnia – pozostałości pozycji Ośrodka Oporu "Jastarnia" (rejon walk żołnierzy IV Batalionu KOP "Hel"), Konarzyny [uzupełnić]: (mogiła funkcjonariusza SG poległego w 1935 r. i pozostałości posterunku granicznego), Nowa Karczma gm. Konarzyny (budynek mieszkalny i pozostałości d. placówki SG), Tczew (budynek d. inspektoratu i placówki SG oraz funkcjonariusza SG poległego w zasadzce),

Województwo warmińsko-mazurskie:

dodać: Radomno k. Iławy gm. Nowe Miasto Lubawskie – kamień graniczny oraz kopczyki graniczne,

Województwo wielkopolskie:

dodać: Boczów gm. Nowe Skalmierzyce (pomnik J. Mertki pierwszego zabitego przez Niemców powstańca wielkopolskiego), Nowe Skalmierzyce (gmach dworca kolejowego, dawny dworzec celno-graniczny), Kaszczor gm. Przemęt [usunąć „Mochy” i uzupełnić]: (budynek d. placówki SG - budynek poczty, d. koszary plutonu wzmocnienia SG w budynku ośrodka zdrowia), Odolanów (budynek d. komisariatu Straży Celnej i placówki SG oraz lapidarium znaków granicznych), Włoszakowice (budynek d. komisariatu SG), uzupełnić: Ostrów Wielkopolski (mogiła J. Mertki na cmentarzu na ul. Limanowskiego), Zduny (eksponcja SG w Izbie Muzealnej),

Województwo zachodniopomorskie:

Kołobrzeg [uzupełnić]: (lapidarium znaków granicznych w Muzeum Oręża Polskiego), Namyslin gm. Boleszkowice - kościół, tablica pamiątkowa upamiętniająca kpt. Ludwika Karbarza i żołnierzy WOP.